

MAASEUDUN TYÖNANTAJALIITTO
TEOLLISUUSLIITTO

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

MAASEUTUELINKEINOJEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN UUDISTAMINEN

Aika: 10.2.2023
Paikka: Teollisuusliiton toimisto, Hakaniemenranta 1, Helsinki
Läsnä: Maaseudun Työnantajaliiton neuvottelijat Teollisuusliiton neuvottelijat
Aarni Alanne Jukka-Pekka Hiltunen
Pasi Hakkarainen Pekka Jurmu
Timo Heikkilä Jussi Nyman
Tiina Hildén Anne-Mari Nordberg
Katja Hyvönen Sirkka-Liisa Ojala
Mikko Jaakkola Jenniveera Tabell
Mikael Jensen Riikka Vasama
Anssi Laamanen
Minna Marttila
Tarja Matomäki
Kristel Nybondas
Lasse Paavola
Jenni Rantanen
Noora Räsänen
Tomi Tahvonen
Manuela Tallberg-Nygård

Maaseudun Työnantajaliitto ja Teollisuusliitto ovat sopineet seuraavaa:

**1 TYÖEHTOSOPIMUKSEN RAKENTEELLINEN JA SISÄLLÖLLINEN
UUDISTAMINEN**

Työehtosopimusosapuolten asettama työryhmä on esittänyt ja neuvottelukunnat ovat hyväksyneet rakenteellisesti ja kielellisesti uudistetun maaseutuelinkeinojen työehtosopimuksen. Tämän pöytäkirjan pykälänumerointi on tehty uudistetun työehtosopimuksen perusteella.

2 TYÖEHTOSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

1.2.2020–31.1.2023 voimassa olleen työehtosopimuksen voimassaoloa jatketaan 1.2.2023–31.1.2025 tässä pöytäkirjassa mainituilla muutoksilla.

Sopimus jatkuu edelleen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kaksi kuukautta ennen voimassaoloajan päättymistä ole jommaltakummalta puolelta kirjallisesti irtisanottu.

3 PALKKOJEN KOROTTAMINEN 2023 ja 2024

Palkkojen korottaminen toteutetaan sentitettynä ratkaisuna sekä yleiskorotuksen että palkkataulukon vaativuusryhmien palkkojen osalta. Lisäksi sovittiin erillisestä kertaerästä vuodelle 2024.

3.1 Yleiskorotus (22 § 5. kohta)

Yleiskorotuksen määrä on 1.3.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien tuntipalkkaisilla 35 senttiä/tunti ja kuukausipalkkaisilla 60,20 euroa/kuukausi sekä 1.3.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien tuntipalkkaisilla 26 senttiä/tunti ja kuukausipalkkaisilla 44,72 euroa/kuukausi.

3.2 Palkkataulukko (22 § 3. kohta)

Vaativuusryhmien tuntipalkat ja ammattitaitolisän vähimmäistaso ovat 1.3.2023 alkaen solmittavissa työsuhteissa seuraavat:

<i>Vaativuusryhmä</i>	<i>€ /h</i>	<i>Ammattitaitolisän vähimmäistaso (4 %)</i>	<i>€ /h</i>	<i>Taulukkopalkka sisältäen ammattitaitolisän (4 %)</i>	<i>€ /h</i>
1	9,35	0,37		9,72	
2	9,78	0,39		10,17	
3	10,27	0,41		10,68	
4	10,78	0,43		11,21	
5	11,30	0,45		11,75	

Vaativuusryhmien tuntipalkat ja ammattitaitolisän vähimmäistaso ovat 1.3.2024 alkaen solmittavissa työsuhteissa seuraavat:

<i>Vaativuusryhmä</i>	<i>€ /h</i>	<i>Ammattitaitolisän vähimmäistaso (4 %)</i>	<i>€ /h</i>	<i>Taulukkopalkka sisältäen ammattitaitolisän (4 %)</i>	<i>€ /h</i>
1	9,61	0,38		9,99	
2	10,04	0,40		10,44	
3	10,53	0,42		10,95	
4	11,04	0,44		11,48	
5	11,56	0,46		12,02	

3.3 Kertaerä

Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa maksuajankohtana työskenteleville maksetaan 1.3.2024 tai lähinnä sen jälkeen olevana palkanmaksupäivänä 180 euron suuruinen kertaerä.

Määräaikaisille sekä myöhemmin vuonna 2024 vakituksessa työsuhteessa oleville työntekijöille maksetaan 15 euron kertaerä jokaiselta työssäolokuukaudelta, joiden toteutunut työaika on vähintään 80 tuntia kuukaudessa.

Kertaerä maksetaan kaikille vuonna 2024 työsuhteessa oleville, myös perhevapaan ja lomautuksen ajalta.

Kertaerää koskeva tieto kirjataan työehtosopimukseen.

3.4 Senti- ja euromääräiset lisät

Työehtosopimuksessa mainitut senti- ja euromääräiset lisät ovat 1.3.2023 alkaen seuraavat:

3.3.1 Ammatti- ja erikoisammattitutkintoraha (27 § 15. kohta) 123 euroa tutkinnolta

3.3.2 Likaisen työn lisä (27 § 8. kohta) 56 senttiä/tunti

3.3.3 Palvelusvuosilisä (27 § 14. kohta)

5–9 v	151 euroa
10–15 v	205 euroa
16–19 v	280 euroa
20 v tai yli	373 euroa

3.3.4 Moottori- ja raivaussahatöiden varustekorvaus (27 § 9. kohta) 2,67 euroa/päivä

3.3.5 Luottamusmieskorvaus (Luottamusmiessopimus 7 §)

5–20 työntekijää	42 euroa/kuukausi
21–50 työntekijää	55 euroa/kuukausi
51 tai useampi työntekijä	90 euroa/kuukausi

3.3.6 Työsuojeluvaltuutetun korvaus (Sopimus työsuojelun yhteistoiminnasta 8 §)

10–20 työntekijää	42 euroa/kuukausi
21–50 työntekijää	55 euroa/kuukausi
51 tai useampi työntekijä	90 euroa/kuukausi

4 TEKSTIMUUTOKSET

Sovittiin seuraavista tekstimuutoksista työehtosopimuskohtien säilyessä muuten ennallaan:

7 § 3. kohta

Jos määräaikainen työsopimus on työn luonteesta johtuen tarpeen solmia sovittun työn valmistumisen perusteella ilman tarkkaa päättymispäivämäärää, tulee työsopimuksessa kuitenkin olla arvioitu aikamääräinen kesto. Mikäli kestoa on työn luonteen vuoksi tarpeen muuttaa, tulee työnantajan ilmoittaa asiasta työntekijälle heti, kun asia on työnantajan tiedossa, ja viimeistään viikko etukäteen.

Soveltamisohje: Aikamääräinen kesto ilmoitetaan työsopimuksessa esimerkiksi työsuhteen arvioituna päättymispäivämääränä taikka viikkojen tai kuukausien tarkkuudella. Aikamääräistä kestoa ei voi ilmoittaa sanallisesti esimerkiksi viittauksella satokauteen, hoitokauteen, urakkaan tai lumentulon alkuun.

8 § 1. kohta

Työnantajan työntekijälle työsuhteen aikana tarjoaman erityistä ammattipätevyyttä parantavan koulutuksen vuoksi voivat työnantaja ja työntekijä sopia kirjallisella työsopimuksella työntekijälle enintään kaksi kertaa taulukossa esitettyä pidemmästä irtisanomisajasta.

Soveltamisohje: Työnantajan järjestämällä erityistä ammattipätevyyttä parantavalla koulutuksella ei tarkoiteta työtehtäviin perehdyttämistä.

10 §

Työpaikalle laaditaan aina työvuoroluettelo, josta käy ilmi työntekijän säännöllisen työvuoron pituus ja sen alkamisajankohta. Työvuoroluettelo laaditaan vähintään neljän viikon pituiseksi ajaksi. Mikäli työvuoroluettelon laatiminen neljäksi viikoksi on suoritettavan työn epäsäännöllisyyden vuoksi mahdotonta, se tulee kuitenkin aina laatia niin pitkälle ajanjaksolle kuin mahdollista.

Työvuoroluettelo laadittaessa työnantaja kuulee luottamusmiestä, tai ellei tällaista ole, muuta työntekijöiden nimeämää edustajaa. Mikäli henkilöstön

edustajaa ei ole, työnantajan tulee antaa työntekijöille mahdollisuus esittää toiveensa työvuorojen suhteen.

Työvuoroluettelo on saatettava työntekijöiden tietoon hyvissä ajoin. Ellei työpaikalla muuta sovita, se annetaan tiedoksi viimeistään neljä päivää ennen siinä tarkoitettun ajanjakson alkamista.

Työvuoroluettelon laadinnassa työnantaja ottaa huomioon sen, etteivät työvuorot aiheuta työntekijöille kohtuutonta haittaa tai räsitystä.

Perustellusta syystä työvuoroluettelon mukaisia työaikoja voidaan työpaikalla kirjallisesti sovitulla tavalla muuttaa. Perusteltu syy voi olla tuotannollisista tarpeista tai sääolosuhteesta johtuva ennalta arvaamaton tilanne, johon ei työvuoroluetteloa laadittaessa ole voitu varautua. Kirjallisessa sopimuksessa työaikojen muuttamisesta on sovittava ilmoitusajasta, jonka puitteissa työvuoro voidaan perua, muuttaa tai siirtää.

Mikäli työntekijä on saapunut työvuoroon, mutta työtä ei sopimattoman sään vuoksi voida aloittaa, korvataan työntekijälle kodin ja työpaikan välinen edestakainen matka saman määräisenä kuin verohallinnon vuosittain vahvistama kilometrikorvaus, kuitenkin veronalaisena palkkana.

Työnantaja ja työntekijä voivat aina sopia työvuoroluettelon muuttamisesta työntekijän pyynnöstä.

Työviikko alkaa maanantaina klo 5.00.

12 §

1. kohta

Tasoittumisjakson päättyessä työnantajan on esitettävä työntekijälle kirjallinen selvitys työajan tasoittumisesta 40 tuntiin.

Jos toteutunut työaika on työntekijästä johtuvasta syystä jäänyt alle 40 tunnin ja palkka on maksettu 40 tunnin viikkotyöajan mukaisesti, on työnantajalla oikeus vähentää liikaa maksetun palkan määrä työntekijän lopputilistä.

3. kohta

Ellei säännöllinen työaika ole tasoittunut työaikasuunnitelman kuluessa 40 tuntiin viikossa, katsotaan sen yli menevät tunnit viikoittaiseksi ylityöksi. Ylityökorvaukset on maksettava tasoittumisjakson päättymistä seuraavana palkanmaksupäivänä.

Jos toteutunut työaika on työnantajasta johtuvasta syystä jäänyt alle työ sopimuksella sovitun 40 viikkotunnin, puuttuvat tunnit korvataan henkilökohtaisen tuntipalkan mukaan tasoitusjakson päättymistä seuraavana palkanmaksupäivänä

17 § 2. kohta

Ylityön tekeminen on työntekijälle vapaaehtoista. Ylityön tekemisestä on sovittava joka kerta erikseen ja etukäteen.

18 § 2. kohta

Ohjeistus lisätyötä koskevan paikallisen sopimuksen tekemiseen työehtosopimuksen liitteenä.

Lisäksi erilliseen tes-lisätyöohjeistukseen seuraava tekstimuutos:

Kaikissa tapauksissa lisätyötä saa teettää vain, jos työntekijä antaa siihen suostumuksensa. Tes-lisätyöhön työntekijä voi antaa suostumuksensa joko kutakin kertaa varten erikseen tai tiedon käytettävissäolopäivistä ja tuntimääristä tai kellonajoista etukäteen viikoksi kerrallaan. Suostumus tai ennakoilmoitus käytettävissä olosta on oltava jälkikäteen kirjallisesti tai sähköisesti todennettavissa myös silloin, kun tes-lisätyön teko perustuu työntekijän omaan pyyntöön.

20 §

Mikäli työpaikalla käytetään työaikalain mukaista varallaoloa, sen vähimmäiskorvaus on sama kuin työehtosopimuksen mukaisessa päivystyksessä.

22 §

1. kohta

Työntekijällä on oikeus tietää henkilökohtaisen palkan osien määrät ja niiden määräytymisen perusteet sekä työsuhteen alussa että niiden muuttuessa.

4. kohta

Ammattitaitolisä tarkistetaan, kun työntekijän työtehtävät muuttuvat tai ammattitaitolisäjärjestelmän mukaiset perusteet sitä edellyttävät, kuitenkin vähintään joka 2. kalenterivuoden aikana.

5. kohta

Yleiskorotus on palkankorotus, josta työehtosopimusosapuolet sopivat työehtosopimusneuvotteluissa ja joka maksetaan työehtosopimusosapuolten sopimana ajankohtana. Yleiskorotus koskee kaikkia yleissitovan työehtosopimuksen soveltamisalalla toimivia yrityksiä. Työnantaja maksaa yleiskorotuksen kaikille työntekijöille, jotka korotusajankohtana ovat työsuhteessa.

Henkilökohtaisen palkan osuudet avataan työntekijälle kirjallisesti jokaisen yleiskorotuksen yhteydessä.

Yleiskorotusta koskeva tieto kirjataan työehtosopimukseen.

24 §

Työntekijä, joka toimii työnjohto- tai tuotannosta vastaavassa tehtävässä tai itsenäisessä asiantuntijatehtävässä ja joka voi itse päättää työaikojensa järjestelystä, voi työnantajansa kanssa sopia kokonaispalkkauksesta. Kokonaispalkka koostuu tällöin perusosasta (tunti- tai kuukausipalkka) ja sen lisäksi suoritettavasta kiinteästä kuukausikorvauksesta, joka kattaa mahdollisen yli- ja sunnuntaityön, päivystyksen, varallaolon sekä muut työaikaan liittyvät korvaukset.

Päivystyksen ja varallaolon laajuudesta ja ajankohdista sovitaan etukäteen kirjallisesti. Kiinteä kuukausikorvaus kattaa myös työehtosopimuksen mukaiset päivystys- ja varallaolokorvaukset (Kts. 20 § Päivystys).

27 § 17. kohta

Läheisenä omaisena pidetään työntekijän aviopuolisoa, lapsia ja adoptiolapsia, hänen vanhempiaan, sisaruksiaan ja aviopuolison vanhempia. Aviopuoliso on verrattavana pidetään myös avopuolisoa sekä rekisteröityä kumppania.

27 § uusi 18. kohta

Työntekijältä ei voida vaatia oman puhelimen käyttämistä työaikana. Mikäli työnantaja edellyttää työntekijän olevan puhelimitse tavoitettavissa työpäivän aikana, on työnantajan hankittava työntekijän käyttöön työpuhelin ja -liittymä tai tarjottava työntekijälle puhelinetu luontoisetuna taikka työnantajan ja työntekijän kesken on sovittava oman puhelimen käytöstä aiheutuvasta korvauksesta.

30 §

1. kohta

Työsuhteen aikana palkan laskenta- ja maksuaika on enintään 8 työpäivää kunkin palkkakauden viimeisestä työpäivästä lukien. Palkanmaksun sattuessa pyhäpäivälle maksetaan palkka edellisenä arkipäivänä.

2. kohta

Loppupalkka on maksettava niin pian kuin mahdollista. Toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen päättyessä loppupalkka voidaan maksaa työntekijän seuraavana tavanomaisena palkanmaksupäivänä. Määräaikaisissa työsuhteissa loppupalkka on kuitenkin maksettava viimeistään 5 työpäivän kuluessa.

33 § 1. kohta

Työntekijälle, joka aloittaa vuosilomansa ilmoitettuna ajankohtana ja palaa työhön heti vuosiloman päätyttyä, suoritetaan lomaltapaluurahana 50 % hänen vuosilomapalkastaan. Lomaltapaluuraha maksetaan viimeistään kunkin lomajakson päättymistä seuraavana palkanmaksupäivänä. Ellei työntekijä vuosiloman jälkeen sovitusti palaa työhön, työnantaja saa periä etukäteen maksetun lomaltapaluurahan takaisin.

42 §

1. kohta

Työnantaja korvaa työntekijälle ansionmenetyksen ja välttämättömät matkakustannukset työntekijän käydessä:

(...)

- *tartuntatautilain (1227/2016) tarkoittamassa terveystarkastuksessa, tutkimuksessa tai rokotuksessa*

2. kohta

Työnantaja korvaa työntekijälle ansionmenetyksen, mikäli vastaanottoa ei ole tarjolla työajan ulkopuolella tai tarve on kiireellinen:

(...)

apuvälineen, esimerkiksi silmälasien tai sairauden hoitamiseksi tarkoitetun laitteen määräämiseksi tehdyn lääkärintarkastuksen ja välineen tai laitteen käyttöopastuksen ajalta

45 §

Raskausvapaa

Raskaana olevalle työntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään 6 kuukautta ennen laskettua aikaa, maksetaan raskausvapaan ajalta palkkaa kuukauden jaksoon sisältyviltä työpäiviltä työsopimuslain 4 luvun 1 §:n nojalla tulevan raskausvapaan alkamispäivästä lähtien.

46 §

Adoptiovanhempainvapaa

Työntekijälle, joka adoptoi alle 7-vuotiaan lapsen, maksetaan vanhempainvapaan ajalta palkkaa kuukauden jaksoon sisältyviltä työpäiviltä työsopimuslain 4 luvun 1 §:n nojalla tulevan vanhempainvapaan alkamispäivästä lähtien.

47 §

Alle 10-vuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti maksetaan työntekijälle sairausajan palkkaa hänen huollettavanaan olevan lapsen tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoidon järjestämisen tai hoitamisen vuoksi välttämättömän, enintään 4 kalenteripäivää kestävä, tilapäisen poissaolon ajalta.

uusi 52 § lukuun VIII TYÖTURVALLISUUS

Mikäli työnantaja edellyttää työntekijältä sellaisen työtehtävän suorittamista, jossa vaaditaan lupakorttia tai tutkintoa, kuten esimerkiksi kasvinsuojelututkintoa, hygieniapassia, työturvallisuuskorttia, EA1-kurssia, tulityökorttia, AS1-alkusammutuskorttia, trukkikorttia tai tieturvakorttia, on työnantaja velvollinen valvomaan, että työntekijällä on asianmukainen lupa tai järjestämään tarvittavan koulutuksen ennen työtehtävän aloittamista. Kun työnantaja määrää palveluksessaan olevan työntekijän suorittamaan lupakortin tai tutkinnon vaativan työtehtävän, vastaa työnantaja koulutuskustannuksista, matka- ja majoituskustannuksista sekä ansionmenetyksestä koulutuksen ajalta.

56 §

Mikäli Maaseudun Työnantajaliitto MTA:n jäsenyrityksen taloudellinen tilanne vaikeutuu äkillisesti ja merkittävästi ja uhkaa aiheuttaa muun muassa henkilöstövähennyksiä, voidaan paikallisesti sopia (kts.5 § Paikallinen sopiminen) sellaisista työsuhteen ehtojen lyhytkestoisista, enintään 6 kuukauden pituisista muutoksista, joiden tarkoituksena on yrityksen toiminnan jatkuvuuden ja työpaikkojen turvaaminen kriisiytyneen tilanteen yli. Työsuhteen ehtojen muuttamista tulee edeltää yrityksen toimintaedellytysten palauttamistoimet rahoitusjärjestelyillä ja muilla lievemmillä keinoilla.

Työpaikoilla, joissa on valittu luottamusmies, yritystä kohdanneet talous-, tilauskanta- tai työllisyysvaikeudet todetaan yhteisesti luottamusmiehen kanssa ja etsitään työvoiman sopeuttamiselle lievempiä keinoja yrityksen toimintaedellytysten palauttamiseksi. Mikäli rahoitusjärjestelyjen ja muiden lievempien keinojen toteuttamisen jälkeen päädytään työsuhteen ehtojen muuttamiseen, luottamusmiehelle esitetään ennen paikallisen sopimuksen solmimista laskelma, josta käy ilmi työsuhteen ehtojen muuttamisen oletetut vaikutukset yrityksen taloudellisen tilanteen vakauttamiseen.

Työpaikoilla, joissa ei ole luottamusmiestä, yritystä kohdanneista talous-, tilauskanta- tai työllisyysvaikeuksista, tehdyistä rahoitusjärjestelyistä ja muista lievemmistä keinoista sekä suunnitelluista työvoiman sopeuttamiskeinoista ja niiden oletetuista vaikutuksista yrityksen taloudellisen tilanteen vakauttamiseen toimitetaan etukäteen selvitys Teollisuusliitto ry:lle ja Maaseudun Työnantajaliitto MTA ry:lle.

Sopimus työsuojelun yhteistoiminnasta 7 §

Työsuojeluvaltuutetun mahdollisuuksia kehittyä ja edetä ammatissaan ei saa heikentää työsuojeluvaltuutetun tehtävien hoitamisen takia. Työsuojeluvaltuutetun ansiokehityksen tulee vastata hänen edustamiensa työntekijöiden ansiokehitystä. Jos työsuojeluvaltuutetuksi valitun henkilön varsinainen työ vaikeuttaa luottamustehtävien hoitamista, on hänelle järjestettävä mahdollisuuksien mukaan muuta, samanarvoista ja hänen ammattitaitoaan vastaavaa työtä. Työtehtävien muuttaminen ei saa aiheuttaa ansion alentumista.

5 MUUT SOVITTAVAT ASIAT

5.1 Työehtosopimuksen liitteiden selkeyttäminen ja yksinkertaistaminen

Sopimusosapuolet sopivat työryhmätyöskentelystä työehtosopimuksen liitteiden rakenteelliseksi ja kielelliseksi selkeyttämiseksi ja yksinkertaistamiseksi sopimuskauden aikana. Työryhmäesitys valmistuu 30.11.2024 mennessä seuraavissa työehtosopimusneuvotteluissa käsiteltäväksi.

5.2 Työehtosopimusten käännökset

Työehtosopimuksen kieliversiot ruotsiksi, englanniksi, venäjäksi ja ukrainaksi päivitetään sekä työehtosopimus käännetetään vietnamiksi puolittamalla käännätyskustannukset sopimusosapuolten välillä.

6 PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN

Allekirjoittajat hyväksyvät 10.2.2023 saavutetun neuvottelutuloksen mukaisen työehtosopimuksen.

Helsingissä helmikuun 14. päivänä 2023

MAASEUDUN TYÖNANTAJALIITTO MTA

Timo Heikkilä

Kristel Nybondas

TEOLLISUUSLIITTO

Riku Aalto

Turja Lehtonen